

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-12-18
Besvaras senast
2025-01-21

Till finansminister Elisabeth Svantesson (M)

2024/25:288 Euron som svensk valuta

År 2003 röstade svenska folket om Sverige skulle byta valuta och införa euron. Det innebär att vid nästa allmänna val, i september 2026, kommer 23 år ha passerat. Vissa kommer att rösta i sitt andra riksdagsval men var ändå inte födda när omröstningen skedde.

Vid tiden för folkomröstningen såg såväl Sverige som EU och eurozonen helt annorlunda ut än i dag. EU bestod i hög utsträckning av västeuropeiska länder. Euron var ny och oprövad, och antalet länder med euron få. I dag är euron en världsvaluta som använts i 25 år och som dagligen används av 20 av EU:s 27 medlemsländer.

Svenska folket röstade tydligt nej till euron för 21,5 år sedan. Frågan är om svenska folket skulle fatta samma beslut i dag. Vid tiden för folkomröstningen var Moderaterna, Kristdemokraterna och Folkpartiet tydliga anhängare. Även Socialdemokraterna var på ja-sidan men hade olika uppfattningar inom sig. Vänsterpartiet, Centerpartiet och Miljöpartiet var alla emot. Sverigedemokraterna var på den här tiden ett ytterst marginellt parti.

I dag har Kristdemokraterna bytt åsikt och är emot euron. Socialdemokraterna menar att argumenten såväl för som emot euron har stärkts. Folkpartiet har bytt namn till Liberalerna; de har gjort många positionsförflyttningar men behållit sitt engagemang för euron.

Formellt sett är Sverige bundet av att gå med i EMU:s tredje steg och införa euron som valuta. Det hade förstås varit renhårigt om Sverige kort efter folkomröstningen 2003 hade förhandlat om ett formellt undantag. Om regeringen anser att Sverige fortsatt ska stå utanför euron är det i så fall på tiden att Sverige får ett undantag.

Frågan om EU:s bankunion är också besläktad med frågan om euro, även om det är möjligt att inträda i bankunionen utan att gå med i euron. Frågan är hur regeringen ställer sig till detta.

Mot bakgrund av detta vill jag fråga finansminister Elisabeth Svantesson:

1. Kommer ministern att ta initiativ till en offentlig utredning som ser över såväl för- som nackdelar med svensk anslutning till euron?
2. Hur ställer sig ministern till en ny folkomröstning om euron?
3. Kommer ministern och regeringen att förhandla om ett svenskt undantag från införandet av euron?
4. Hur ställer sig ministern till att Sverige ska gå med i EU:s bankunion?

.....

Rasmus Ling (MP)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch